

Sygn. akt IV U 426/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 kwietnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Andrzej Łotowski
Protokolant:	p.o. sekretarza sądowego Dominika Orzepowska

po rozpoznaniu w dniu 20 kwietnia 2017 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy Z. S.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o prawo do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym

na skutek odwołania Z. S.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 22 lutego 2017 r. nr (...)

o d d a l a o d w o ł a n i e

SSR del. Andrzej Łotowski

Sygnatura akt: IV U 426/17

UZASADNIENIE

Z. S. w dniu 14 marca 2017 r. złożyła odwołanie od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 22 lutego 2017 r., znak (...) w której odmówiono jej prawa do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym wskutek wypadku przy pracy, żądając zmiany tejże decyzji i przyznanie jej prawa do renty z ww. tytułu.

W uzasadnieniu odwołania odwołująca się podała, że zaskarżona decyzja jest dla niej krzywdząca. Podała również, że wskutek wypadku doznała złamania twarzoczaszki oraz uszkodzenia czaszkowo-mózgowego. Pozostaje pod stałą opieką lekarza neurologa. Wymaga opieki osób trzecich.

Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w odpowiedzi na ww. odwołanie wniósł o odrzucenie odwołania.

W uzasadnieniu odpowiedzi organ rentowy podał, że zaskarżoną decyzją, wydaną z upoważnienia Prezesa KRUS przez Oddział (...) w O., załatwiający wniosek z dnia 02 grudnia 2016r., odmówiono Pani Z. S. prawa do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym powstałej wskutek wypadku przy pracy rolniczej.

Zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2016r., poz. 277 ze zm.) trwała lub okresowo całkowita niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym powstała wskutek wypadku przy pracy rolniczej jest warunkiem koniecznym do przyznania renty rolniczej wypadkowej, przy czym dzień wypadku musi przypadać w okresie podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu.

Z analizy akt sprawy wynika, że Pani Z. S. od dnia 03 stycznia 2012r. uprawniona jest do renty rolniczej z ogólnego stanu zdrowia. W dniu 02 grudnia 2016r. Odwołująca złożyła wniosek o przyznanie świadczenia z tytułu niezdolności do pracy powstałej wskutek wypadku przy pracy rolniczej.

Lekarz Rzeczoznawca Kasy orzeczeniem z dnia 24 stycznia 2017r. uznał Wnioskodawczynię za osobę okresowo całkowicie niezdolną do pracy w gospodarstwie rolnym, stwierdzając jednocześnie, że niezdolność ta pozostaje w związku przyczynowym z wypadkiem przy pracy w gospodarstwie rolnym zaistniałym w dniu 11 stycznia 2014r. Powyższe orzeczenie zakwestionował Regionalny Inspektor Orzecznictwa Lekarskiego KRUS. Komisja Lekarska KRUS orzeczeniem z dnia 14 lutego 2017r. stwierdziła u Skarżącej okresową całkowitą niezdolność do pracy z ogólnego stanu zdrowia, która nie pozostaje w związku przyczynowym z wypadkiem przy pracy rolniczej. Ponadto w dniu wypadku, tj. 11 stycznia 2014r., Pani Z. S. nie podlegała ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu.

Dlatego też skarżoną decyzją odmówiono Odwołującej prawa do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy powstałej wskutek wypadku przy pracy rolniczej oraz poinformowano, że kontynuowana będzie wypłata renty rolniczej z ogólnego stanu zdrowia, o czym stanowi również decyzja z dnia 23 lutego 2017r., znak: (...)

Ponieważ w uzasadnieniu skarżonej decyzji mylnie wskazano, iż orzeczenie z dnia 14 lutego 2017r. wydane zostało przez Lekarza Rzeczoznawcę Kasy, postanowieniem z dnia 29 marca 2017r. dokonano sprostowania tejże omyłki pisarskiej.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego decyzją z dnia 21 stycznia 2013 r., znak (...) przyznał Z. S. prawo do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym od dnia 01 lutego 2013 r. do dnia 31 stycznia 2014 r. (k. 55-56 akt rentowych).

Z. S. w dniu 11 stycznia 2014 r. doznała urazu twarzoczaszki ze złamaniem prawego łuku jarzmowego. W czasie tym nie była objęta na swój wniosek ubezpieczeniem emerytalno-rentowym i nie opłacała w związku z tym żadnych składek.

Rolniczka w dniu 06 grudnia 2016 r. złożyła do Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wniosek o rentę rolniczą z tytułu niezdolności do pracy wskutek wypadku przy pracy rolniczej (k. 1-3 akt rentowych)

Lekarz Rzeczoznawca Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego orzeczeniem z dnia 24 stycznia 2017r. uznał wnioskodawczynię za osobę okresowo całkowicie niezdolną do pracy w gospodarstwie rolnym, stwierdzając jednocześnie, że niezdolność ta pozostaje w związku przyczynowym z wypadkiem przy pracy w gospodarstwie rolnym zaistniałym w dniu 11 stycznia 2014 r. (k. 14-16 akt rentowych).

Powyższe orzeczenie zakwestionował Regionalny Inspektor Orzecznictwa Lekarskiego KRUS. Komisja Lekarska KRUS orzeczeniem z dnia 14 lutego 2017r. stwierdziła u Skarżącej okresową całkowitą niezdolność do pracy z ogólnego stanu zdrowia, która nie pozostaje w związku przyczynowym z wypadkiem przy pracy rolniczej (k. 25-27).

Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego decyzją z dnia 22 lutego 2017 r., znak (...) załatwiający wniosek z dnia 02.12.2016r. odmówił Z. S. prawa do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy w gospodarstwie

rolnym wskutek wypadku przy pracy rolniczej na podstawie przepisów ustawy z dnia 20.12.1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2016r., poz. 277 z późn. zm.)

W uzasadnieniu omawianej decyzji organ podał, że zgodnie z art. 21 ust. 1 i ust. 4 ustawy z dnia 20.12.1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2016r. poz. 277 z późn. zm.) renta rolnicza z tytułu niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym w związku z wypadkiem przy pracy rolniczej przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia następujące warunki:

- podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez wymagany okres,
- jest trwale lub okresowo całkowicie niezdolny do pracy w gospodarstwie r w związku z wypadkiem przy pracy rolniczej,
- całkowita niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym powstała w okresie podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu
- warunek, o którym mowa w ust. 1 uważa się za spełniony, jeżeli ubezpieczony ma jakikolwiek okres ubezpieczenia emerytalno-rentowego, który obejmuje dzień wypadku.

Orzeczeniem Lekarza Rzecznawcy Kasy z dnia 14 lutego 2017r. uznano, że ubezpieczona jest okresowo całkowicie niezdolna do pracy w gospodarstwie rolnym, natomiast okresowa całkowita niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym nie pozostaje w związku przyczynowym z wypadkiem przy pracy rolniczej.

Ponadto nie został spełniony warunek, o którym mowa w ust. 1 nie podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu w dniu wypadku, tj. 11.01.2014r.

Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego decyzją z dnia 23 lutego 2017 r. znak: (...) rozpatrując wniosek z dnia 22 lutego 2017 r., przyznał Z. S. prawo do renty rolniczej z tytułu niezdolności od dnia 01 lutego 2017 r. do dnia 28 lutego 2018 r.(k. 39-41 akt rentowych).

Na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników dobrowolne wejście do ubezpieczenia emerytalno-rentowego dotyczy trzech grup osób, tj.:

- rolnika, którego gospodarstwo rolne nie przekracza obszaru 1 ha przeliczeniowego,
- byłego rolnika, który nie nabył prawa do emerytury rolniczej,
- rencisty pobierającego rentę rolniczą okresową.

Warunkiem przyznania renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym w związku z wypadkiem przy pracy rolniczej zgodnie z art. 21 ust. 1 i ust. 4 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników jest:

- podleganie ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez wymagany okres,
- trwała lub okresowa całkowita niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym w związku z wypadkiem przy pracy rolniczej,
- całkowita niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym powstała w okresie podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu

przy czym warunek, o którym mowa w ust. 1 uważa się za spełniony, jeżeli ubezpieczony ma jakikolwiek okres ubezpieczenia emerytalno-rentowego, który obejmuje dzień wypadku.

Zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 24 lipca 2009 r., I UZP 8/2009 (OSNP 2010 r., Nr 5-6, poz. 73), przy ustalaniu spełnienia warunków posiadania 20 kwartałów (5 lat) okresu ubezpieczenia emerytalno-rentowego wymaganego do nabycia prawa do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, powstałej w wieku powyżej 30 lat, mającego przypadać w okresie ostatnich 10 lat przed złożeniem wniosku o rentę, nie wlicza się okresów pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy. Sąd Najwyższy cytowaną uchwałą przesądził, w jaki sposób należy obliczać bieg 5-cio letniego okresu ubezpieczenia emerytalno-rentowego i wskazał, że nie powinien być do niego zaliczany okres pobierania renty rolniczej. Z kolei w uchwale z dnia 13 października 2009 r., II UZP 8/2009 (OSNP 2010 r., Nr 7-8, poz. 94), Sąd Najwyższy wskazał, że do okresu ostatnich 10 lat przed złożeniem wniosku o przyznanie renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy wlicza się okresy pobierania renty rolniczej. W tym zatem przypadku, Sąd Najwyższy rozstrzygnął, w jaki sposób należy obliczać bieg 10-cio letniego okresu od złożenia wniosku o rentę rolniczą i wskazał, że z tego okresu nie są wyłączone okresy pobierania renty rolniczej. Zgodnie z takim stanowiskiem, okres 10 lat ubezpieczenia należy liczyć wstecz od dnia złożenia wniosku o przyznanie renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy bez możliwości odliczania od niego okresu pobierania renty rolniczej.

Z uzasadnienia tej uchwały wynika, iż do okresu podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu zaliczyć należy okres pobierania renty rolniczej, ale ten, w którym rolnik - na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 3 ustawy - objęty był na swój wniosek ubezpieczeniem emerytalno-rentowym, a zatem opłacał w tym czasie składki na to ubezpieczenie. Stanowisko takie jest w pełni uzasadnione, koresponduje bowiem z art. 6 pkt 14 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, w myśl którego w rozumieniu ustawy okresami podlegania określonemu ubezpieczeniu społecznemu są takie okresy, za które opłacono przewidziane w odpowiednich przepisach składki na to ubezpieczenie, chyba że w myśl tych przepisów nie istniał obowiązek opłacania składek.

W ocenie Sądu Okręgowego organ rentowy prawidłowo dokonał wszystkich ustaleń faktycznych i na ich podstawie wydał decyzję odmawiającą prawa do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym wskutek wypadku przy pracy w tym gospodarstwie. Z zebranego w toku postępowania przed organem rentowym materiału oraz z oświadczenia skarżącej złożonego na rozprawie w dniu 20 kwietnia 2017 r. wynikało, iż odwołująca w chwili wypadku pobierała rentę z tytułu niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, lecz nie była objęta na swój wniosek ubezpieczeniem emerytalno-rentowym i nie opłacała w związku z tym żadnych składek.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł, jak w sentencji wyroku (art. 477¹⁴ § 1 kpc).